

● Szemtanú kerestetik!

A szegényápolda históriája

Mihály Illés és Németh Zoltán, a háttérben pedig az egykori szegényápolda udvara. (Fotó: Schmidt Andrea)

A Moszkvai krt. 11-13. alatti épületet a legtöbben a Déri Miksa Ipari Szakközépiskola kollégiumaként ismerik, jóval kevesebben tudják, hogy fennállásának első hetven esztendeje alatt szegényápoldaként szolgált a várost.

A századelőn megjelenő szociálpolitika első megtestesülése volt az 1881-ben felavatott városi szegényápolda, mely a Berlini krt. 11-13. alatt állt. Nem tévedés, a nagykörútnak ezt a szakaszát csak később nevezték el az orosz fővárosról.

„Maga a város tartja fenn a szegényházat és elhelyezi ab-

ban a munkaképtelen, elagott szegényeket, kik máshol menedéket nem találnak” – áll az alapító okiratban. Az épületben 65-en lehettek menedékre, persze jóval többen látogattak az intézményt, hiszen a nincstelenség is itt élkezhetek. Az eltelt évtizedek alatt a városnak szinte minden rétege megfordult itt, 1934-ben például orvosok és más értelmiségiek is ebédeltek – 16 fillérért! A nagy gazdasági világválság után ez nem volt meglepő, hiszen feltűnt az éretlenség és a szegények seregére is, akik kubikosmunkára kényszerültek, ha nem akartak éhen halni.

A Szent Vincéről elnevezett nővérek rendje működtet-

te a szegényápoldat, 8-10 apáca dolgozott folyamatosan. Az intézmény 1949-ben szűnt meg, látszólagos pört akasztottak a nemkívánatos egyház nyakába. Jól mutatja a helyzet abszurditását, hogy a periratok szerint másfél mázsa lisztet nem tudtak elszámolni az apácák, s ezért zárta be az akkori hatalom a szegényápoldat. Így a Déri Miksa Ipari Szakközépiskola kollégium költséghelyettesítette az épületet, s szolgálja mind a mai napig az oktatást.

A szegedi szegényápolda históriájáról tanulmány készült, a két szerző, Németh Zoltán és Mihály Illés már rengeteg okiratot és adatot összegyűjtöttek, ám nagyon

szeretnék, ha ezek az emlékek „megelevenednének”. Vagyis olyan szemtanúkat keresnek, akik a századelőn, a 20-30-as években látták a szegényápoldában folyó életet, netán részt is vettek a munkában. Az egykor itt szolgáló apácák ma már sajnos nem élnek, de az iratok arról tanúskodnak, hogy gazdasági tevékenység is folyt az épületben. Istállók álltak az udvarban, így valószínűleg szükség volt segítségre, állatokat ellátó gyerekekre. Ha közülük valaki netán olvassa e sorokat, vagy ismer ilyen személyt, akkor a 444-912-es telefonszámon – a Déri kollégium telefonján – értesítheti a szerzőket.

T. V.

Irodalmi teaház

● Munkatársunktól

„Hogyan csábítsuk el a könyvtároskisasszonyt” címmel beszélgetés lesz a Szerda esti irodalmi teaház programsorozatának keretében, a Juhász Gyula Művelődési Központ dísztermében március 4-én, 19 órakor, a Zöldfás Katolikus Ifjúsági Központ és a Juhász Gyula Művelődési Központ közös szervezésében. Az est vendégei *Darvasi László* és *Szilasi László* lesznek.

Zongoraest

● Munkatársunktól

B. Vanyiska Zsuzsanna zongoraestje lesz a Bálint Sándor Művelődési Házban március 4-én, 18 órakor. A művész nő a díjtalan esten következő műveket adja elő: Haydn: D-dúr variációk, J.S. Bach: B-dúr partita, Mozart: C-moll szonáta K. 457., Rahmanyinov: Gisz-moll prelúd, G-moll prelúd, Chopin: G-moll ballada.

Permetezés

● Munkatársunktól

A Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. a Belváros fái március 9-e és 22-e között az éjszakai órákban permetezi. A felhasználandó növényvédőszer egészenre nem ártalmas.

Nyílt nap Makosházán

● Munkatársunktól

A Makkosházi Általános Iskola (Szeged, Ortutay u. 3., telefon: 490-657) március 5-én (csütörtökön) 15-től 18 óráig beszélgetésre várja az iskola iránt érdeklődő, leendő első osztályos gyermekeket és szüleiket. Az 1998-99-es tanévben az iskolában általános tantervű, matematika tagozatra előkészítő, francia tagozatos, valamint labdarúgó- és kosárlabdaosztály indul.

Beiratkozás a Ságváriba

● Munkatársunktól

A JATE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolában az első osztályosok beiratkozása március 18-án és 19-én, 8-12 és 13-17 óra között lesz. A beiratkozás helye: az iskola épületében (Boldogasszony tagozatú 3-5.) a II. emeleten, az igazgatói irodában. Információt az iskola 454-348-as telefonszámán is adnak.

Pótfelvételi az Odesszaiban

● Munkatársunktól

Az Odessza II. Számú Általános Iskola (Szeged, Herke u. 5.) március 4-én és 5-én 16-tól 18 óráig pótfelvételt tart a testnevelés tagozatra, s ugyanebben az időben várja a német nyelvi, valamint a rekreációs osztály iránt érdeklődőket is. A testnevelés tagozatra jelentkező gyerekek torna-felszerelést vigyenek magukkal!

csörög a Pannon GSM

Kedves Olvasóink! Közérdekű problémákat, észrevételeket, tapasztalataikat ezen a héten Sulyok Erzsébettel oszthatják meg. Munkanapokon reggel 8 és 10 óra között, vasárnap 14 és 15 óra között a 06-20-432-663-as rádiótelefonon várja hívásaikat. Elvesztett és talált tárgyakat kereső olvasóink hirdetésben tehetik közzé mondandójukat. Hirdetésfelvétel 8 és 10 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

Zöldek. Marosi Sándorné a Nemes takács utcából azt mondja, az egyik oldalon vagy két hete megnyesték a fákat, a másikon nem, pedig rájuk férne. Varga Erzsébet Subasán hálás a dorozsmai önkormányzatnak, mert kitisztították a kiserdőt, lomtalanították. Lakótársait arra kéri, őrizzék meg a subasai rendet. Lévai M.-né nem érti azokat, akik a Belvárosban dicsérik, szerinte az utóbbi három évben Szeged kifejezetten „elmocskosodott”. Szabóné M. B. tegnapelőtt a Gábor Áron utcai óvodába tartott gyermekével, amikor megkövülten látta, hogy egy elegáns autóból kiszállt egy „úr” és finoman az óvoda kerítése mellé helyezte a kezében hozott – szemzetesákokat.

Kék. Birinyi Máriát aggasztja, hogy az önkormányzati közlekedési cég az összes kék buszt eladja a Volánnak. Ha leszakad a troli felsővezeték, a kisegítő buszokat majd jó pénzért bérelni fogják? – kérdi.

Emelés. A súlyadót 50 százalékkal emelte az önkormányzat – előzetes értesítés nélkül. A 401-707-ről telefonáló az emelést is nehezményezi, azt is, hogy nem értesítették, csak kiküldtek egyetlen csekket. Ennek szerinte azért van jelentősége, mert a tájékoztatlanok ezen be fogják fizetni egy összegben a megemelt adót, holott azt két részletben lehet fizetni. Hiába mondtam, bizonyára kap később másik csekket is – nem nyugodott meg.

Művirág. A Belvárosi temető urnafaláról lopják a művirágot. Kovács Jánosné vagy két hete megnyesték a fákat, a másikon nem, pedig rájuk férne. Varga Erzsébet Subasán hálás a dorozsmai önkormányzatnak, mert kitisztították a kiserdőt, lomtalanították. Lakótársait arra kéri, őrizzék meg a subasai rendet. Lévai M.-né nem érti azokat, akik a Belvárosban dicsérik, szerinte az utóbbi három évben Szeged kifejezetten „elmocskosodott”. Szabóné M. B. tegnapelőtt a Gábor Áron utcai óvodába tartott gyermekével, amikor megkövülten látta, hogy egy elegáns autóból kiszállt egy „úr” és finoman az óvoda kerítése mellé helyezte a kezében hozott – szemzetesákokat.

Sofőr. Ezt is megértük: Szász László azért telefonált, hogy nyilvánosan dicsérjük meg a BOX 787-es rendszámú, 21-es busz sofőrjét, mert „minden megállóban megállt”.

Játszóter. A Retek utcait dülta szét valamely munkagép, a 465-358-ról kérjük, ki az illetékes a helyreállításban?

Téltemető. Vigh György véletlenül tévedt családjával a hétvégi zombói téltemető ünnepségre és olyan jól szórakoztak, hogy úgy érezte, meg kell köszönnie az összes szervezőnek.

Fülentő. A Csillag téren vandálkodókról panaszkodott tegnapi számunkban Korom Mihály, aki szerint a polgárőrség irodáját is feltörték már, nemcsak a parkoló kocsikat. Kristóf Pál a felsővárosi polgárőrségtől telefonált, hogy sem a régi sem az új helyén nem törte fel még senki az irodájukat (melléleg nem is ajánlja) és a rendszeres kocsi-feltörésekről sem tudnak. Jelenleg a Budapesti körút 21-ben van az iroda, Korom úr ott is bejelentheti panaszát.

PANNON GSM
Az élvenél.

● Megújulás, 18 év után

Lelki segély – telefonon

A lelki telefonsegélyszolgálat számát hívók vélhetően sohasem gondolkodtak azon, hogy a telefonvonal másik végén ül, a hívásaikat fogadó és a problémáikon segíteni szándékozó „ügyeletes” milyen körülmények között beszélget velük. Egy barátságatlan szobában, amelynek berendezését szék, asztal és egy telefonkészülék jelentette, várták és vették a hívásokat a lelki segélyszolgálat önkéntesei. Mostantól ez megváltozik, hiszen a napokban végeztek az ügyeletesszoba felújításával.

A szegedi S.O.S. telefonszolgálat vezetője, dr. Ónody Sarolta pszichiáter – a szolgálat alapelvét betartandó – nem mutathatja meg a titkos helyen működő ügyeleti helyiséget, így csak elmondja: a rendkívül esztétikusan berendezett szobát a színek és formák harmóniája teszi kellemessé, s végre arra is lehetőség nyílt, hogy tea- és kávéfőzésre alkalmas sarkot is kialakíthassanak. A helyiség átalakítására fordított 400 ezer forintot a Népjóléti Minisztériumtól kapta a szolgálat.

Mindennek ellenére a szegedi S.O.S.-nek nincs oka elé-

gedettségre, hiszen a Magyarországon működő 23 telefonsegélyszolgálat sorában azok közé tartozik, amelyek nem kap támogatást sem az egészségbiztosítótól, sem a városi önkormányzattól, jóllehet megelőzést, prevenciót végez. Az egészségügyben bevezetett teljesítmény-finanszírozással egyidőben szűnt meg a telefonszolgálat anyagi támogatása, s csupán a helyiség rezsi-költségét fizeti a rendelőintézet. A szolgálat egyéb költségeit az S.O.S. alapítványa által pályázaton nyert pénzből fedezik. A segélytelefon 55 önkéntes munkatársa ingyen, karitatív módon vállalja az ügyeletet. Az S.O.S. vezetője elmondta azt is, hogy a szolgálatot évente körülbelül 10 ezren hívják fel segítségért vagy legalább a „kibeszélés” lehetőségéért. Az elmúlt, közel két évtizedben a hívások száma lassan emelkedett, ami az időközben megnyújtott, 24 órára növelt ügyeletnek is köszönhető. Az ország több városában szűnt meg az utóbbi időben az S.O.S. lelki segélyszolgálat, a szegedi a támogatások elmaradása ellenére működőképes marad. Továbbra is egész nap és éjjel hívható a 311-000-es telefonszámon.

K. K.

Általános iskolák kínálata (4.)

● Munkatársunktól

Sorozatunkban annak a kiadványnak az anyagát használtuk fel, mely a Humán Szolgáltató Központ Pedagógiai Intézetének (Sás u. 2., tel.: 477-358) gondozásában hamarosan napvilágot lát, és tartalmazza a teljes szegedi általános iskolai választékot. A kiadványból a szülők részletesebb képet is kaphatnak az írás-olvasás oktatási módszerekről, illetve a beiratkozási teendőkről.

Jerney János Általános Iskola

Cím: Jerney u. 21., tel.: 62/361-271

Két első osztály indul, felvételi nincs. Az írás-olvasás oktatása a hagyományos módszer, illetve megfelelő igény esetén a Zsolnay program szerint történik.

Speciális képzés: harmadiktól emelt óraszámú német és angol nyelvoktatás, ötödiktől matematika tagozat és számítástechnikai képzés. Választható idegen nyelvek: német, angol, francia, orosz. Szakkörök: angol és német nyelv, matematika, sportlövészet, irodalmi színpad, iskolarádió, diákújság, énekkar, környezetvédelem.

Kodály Téri Általános Iskola

Cím: Kodály tér 1., tel.: 62/493-450

Az iskola tiszta, barátságos és korszerű oktatástechnológiai eszközökkel felszerelt. Kiváló eredményeket felmutató testnevelés tagozat (1-8 osztályig) és angol tagozat (3-8 osztályig) működik. A nem angol tagozatosok 4.-től tanulnak angol vagy németet, a tagozatosok pedig vagy az angolt tanulják emelt óraszámúban, vagy németül is tanulnak. Három első osztály terveznek. Egy osztály Tolnay-program szerint, két osztály pedig hagyományos módszerrel tanul írni-olvasni.

Napközi otthonos ellátást minden jelentkezőnek biztosítanak, a tejliszt- és tojásérzékeny, valamint a cukorbeteg gyerekeknek diétás ebédet biztosítanak az újszegedi gyermekkorházból. Minden teremben színes televízió és iskolai zárt videorendszer van. Elsős gyerekeknek zenéi előképző is indul. Elismer a szorobánoktatás és a kerámia szakkör.

Kolozsvári Téri Általános Iskola

Cím: Kolozsvári tér 1-2., tel.: 62/310-190

Az iskola jó személyi és tárgyi feltételek mellett kisebb létszámú osztályokkal működik. Figyelembe veszik a gyerekek tanulási képességében és haladási ütemében lévő különbségeket. Hallássérült tanulók integrált oktatását szurdopedagógus segítségével végzik. Felvállalták a kisebbségi oktatást is.

Az 1-2-3. osztályt egy szakasznak tekintik, amikor az értékelés szövegesen történik. A 3. osztály végéig a lassabban haladókat felzárkóztatják. Korcsolyát, úszást és számítógépes ismereteket is oktatnak.

Kossuth Lajos Általános Iskola (Szóreg)

Cím: Szeged-Szóreg, Szerb u. 15., tel.: 62/105-527

Egészséges környezetben, szépen parkosított területen fekvő modern épület. Szegedről könnyen megközelíthető a 60-as és 60Y-os busszal. Angolt és németet előkészítő, játékos jelleggel elsőtől oktatnak. Az olvasás tanítása hagyományos módszerrel történik. A magyar és matematika tárgyakat differenciált csoportbontásban végzik, nagy hagyományokkal bír

számítástechnikai képzés folyik. Az iskolakertben kertészeti ismereteket oktatnak, illetve vállalkozási ismeretek elsajátítása folyik, játékos formában. Az iskola diáksporköre idén lesz 10 éves. Sótérapiás klímabárlang működik, amely a légzőszervekre gyakorol jó hatást.

Madách Imre Általános Iskola

Cím: Madách u. 20., tel.: 62/314-549

Három első osztályt indítanak. Az 1. számú profilban több mint húsz éve foglalkoznak sikeresen a testnevelésben tehetséges gyerekek kibontakoztatásával. Kézilabda, kosárlabda és labdarúgás van, a sportági edzések negyediktől kezdődnek. Az olvasás oktatása Lovász módszerrel történik. A 2. számú profilban indul a magyar-angol kétannyelvű első osztály, ahol heti öt órában oktatnak angolt, ebből két órában anyanyelvi lektor segítségével. Ötödiktől a környezetismeret tárgyat is angolul tanítják. Az olvasásoktatás a Lovász program szerint megy. A 3. számú profil általános tantervű osztály, ahol az olvasás tanítás szótárgaló módszerrel történik.